รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลสถานประกอบการทางนิวเคลียร์
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖
วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๑๓ ชั้น ๓ อาคาร ๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
และการประชุมผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (WebEx)

ผู้มาประชุม

๑. นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์	เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ประธานอนุกรรมการ
๒. นางอัญชลี สอนสุภาพ รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๓. นายวินัย เพชรบุรี นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๔. ผศ.ดร.พรรณี แสงแก้ว	ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ด้านวิศวกรรมนิวเคลียร์)	อนุกรรมการ
๕. นายสมเจตน์ สุดประเสริฐ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี	ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
๖. นายวิทิต เกษคุปต์		อนุกรรมการ
๗. นายพูลสุข พงษ์พัฒน์		อนุกรรมการ
๘. ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๙. ผศ.ดร.อาทิตย์ เพชรศศิธร		อนุกรรมการ
๑๐. นายพงศ์พันธ์ นาคแก้ว รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี		อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายไชยยศ สุนทราภา วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	หัวหน้ากลุ่มอนุญาตทางนิวเคลียร์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายศึกษิต แสงแก้ว นักนิวเคลียร์ฟิสิกส์ชำนาญการพิเศษ	เจ้าหน้าที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายพงศ์กฤษณ์ ศิริภิรมย์	ลาประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
๒. นายภานุพงศ์ พินกฤษ	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ
๓. ดร.ธีรพัทธ์ มานุวงศ์	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ
๔. ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ	วิศวกรนิวเคลียร์ปฏิบัติการ
๕. นางศันสนีย์ บริรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

/เริ่มประชุม...

<u>เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.</u>

ประธานกล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังต่อไปนี้

<u>ระเบียบวาระที่ ๑</u> **เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**

- ไม่มี -

<u>ระเบียบวาระที่ ๒</u> **เรื่องการรับรองรายงานการประชุม**

รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖

ที่ประชุมได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

<u>มติที่ประชุม</u> ไม่มีข้อเสนอแนะให้แก้ไข และรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖

<u>ระเบียบวาระที่ ๓</u> **เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา**

ร่างเกณฑ์พิจารณารายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับเบื้องต้น (Preliminary Safety Analysis Report หรือ PSAR) และการประเมินความปลอดภัยสำหรับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย จำนวน ๒ บท ดังนี้

(๑) บทที่ ๙ ระบบไฟฟ้า (ผู้ยกร่าง ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ)

(๒) บทที่ ๒๐ การเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี
(ผู้ยกร่าง นายไชยยศ สุนทราภา)

<u>๓.๑ บทที่ ๙ ระบบไฟฟ้า</u>

ฝ่ายเลขานุการ เสนอร่างเกณฑ์พิจารณารายงาน PSAR บทที่ ๙ ให้ที่ประชุมพิจารณา ประกอบด้วย ๔ หัวข้อ ดังนี้

(๑) แหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอก
(๒) แหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน
(๓) เครื่องสำรองไฟฟ้า (Uninterruptible Power Supply)
(๔) สายไฟฟ้าและการเดินสายไฟฟ้า

<u>ประเด็นรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นและเกณฑ์การยอมรับรายงาน PSAR บทที่ ๙</u>

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาอย่างกว้างขวาง โดยมีข้อคิดเห็นเสนอแนะและสอบถามประเด็นต่างๆ ดังนี้

/๓.๑.๑ ประเด็น...

๓.๑.๑ ประเด็นการอ้างอิงที่ไม่ตรงตามกฎกระทรวงฯ

นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ข้อสังเกตการอ้างอิงภาคผนวก ๒ ข้อ ๖.๑ (๑๐) ของกฎกระทรวงฯ ในส่วนที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่ปรากฏหัวข้อดังกล่าวในภาคผนวก ๒ ของกฎกระทรวงฯ และเสนอให้แก้ไขการอ้างอิงให้ถูกต้อง

<u>มติที่ประชุม</u> ตัดถ้อยคำ “ข้อ ๖.๑ (๑๐)” เนื่องจากเป็นการอ้างอิงข้อมูลระบบไฟฟ้าสำหรับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานซึ่งอยู่ในภาคผนวก ๑ มิใช่เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย

๓.๑.๒ ประเด็นถ้อยคำ “ตามมาตรฐานสากล”

ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สอบถามประเด็นถ้อยคำ “ตามมาตรฐานสากล” ที่ปรากฏในเกณฑ์การยอมรับ ควรมีการกำหนดข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม โดยระบุชื่อและตัวเลขมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร

นายภานุพงษ์ พินกฤษ ชี้แจงในที่ประชุม มาตรฐานสากลที่นิยม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ มาตรฐาน IEEE ของประเทศสหรัฐอเมริกา และมาตรฐาน IEC ของประเทศในภูมิภาคยุโรป โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการแปลมาตรฐาน IEC ดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ในกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมสำหรับราชอาณาจักรไทย แต่เนื่องจากการแปลความหมายอาจทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน จึงให้ใช้ตามมาตรฐาน IEEE หรือ IEC ข้างต้นโดยอนุโลม ทั้งนี้ นายภานุพงษ์ พินกฤษ เสนอความเห็นเพิ่มเติมการระบุตัวเลขมาตรฐานของวัสดุและผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดอาจทำให้เกิดความสับสนและยุ่งยากได้เนื่องจากเอกสารมาตรฐานแต่ละฉบับมีรายละเอียดจำนวนมากและบางส่วนก็มิได้มีการนำมาใช้เฉพาะเจาะจงกับเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ เป็นต้น ซึ่งการระบุเป็นถ้อยคำกว้างๆ เช่น มาตรฐาน IEEE IEC หรือมาตรฐานอุตสาหกรรม จะมีความเหมาะสมมากกว่า

ประธาน สอบถามข้อสรุปการใช้ถ้อยคำดังกล่าวอย่างไรให้มีความเหมาะสม

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ผู้เสนอร่างเกณฑ์พิจารณาฯ ชี้แจงในที่ประชุมเพิ่มเติม การระบุเป็นถ้อยคำกว้างๆ “ตามมาตรฐานสากล” เพื่อให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยต้องมีการติดต่อประสานงานร่วมกับผู้ขอรับใบอนุญาตตามแต่กรณี เนื่องจาก ผู้ขอรับใบอนุญาตอาจเลือกใช้เทคโนโลยีและมาตรฐานที่มิใช่ IEEE หรือ IEC ตามที่กล่าวมาข้างต้นได้ เช่น เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ซึ่งใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ฯและมาตรฐานของสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น

<u>มติที่ประชุม</u> เสนอให้ใช้ถ้อยคำเดิม “ตามมาตรฐานสากล”

/๓.๑.๓ นายวิทิต...

๓.๑.๓ นายวิทิต เกษคุปต์ สอบถามประเด็นในหัวข้อ (๒) “แหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน” เป็นอย่างไร และแตกต่างจากหัวข้อ (๓) “เครื่องสำรองไฟฟ้า” อย่างไร

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม “แหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน” เป็นแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอกจากเครื่องผลิตไฟฟ้าดีเซล (Diesel Generator) ซึ่งต้องทำงานได้เมื่อเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์สูญเสียพลังงานไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าหลัก (Electrical Grid) ซึ่งใช้กับอุปกรณ์เครื่องมือไฟฟ้าที่ใช้พลังงานสูง เช่น ปั๊มน้ำในระบบระบายความร้อนฉุกเฉิน เป็นต้น สำหรับ “เครื่องสำรองไฟฟ้า” เป็นแหล่งจ่ายไฟฟ้าสำรองซึ่งใช้กับระบบควบคุมในห้องควบคุม เป็นต้น

๓.๑.๔ ประเด็นการใช้คำภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ “(อัตโนมัติหรือแมนนวล)”

นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ เสนอความเห็นให้แก้ไขการใช้คำ “ลักษณะการจ่ายไฟฟ้า (อัตโนมัติหรือแมนนวล)” ในหัวข้อ “(๒) แหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน” ควรใช้เป็นคำภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่ง

ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เสนอความเห็นให้แก้ไขคำว่า “แมนนวล” เป็น “การควบคุมด้วยมือ”

<u>มติที่ประชุม</u> แก้ไขเป็น “ลักษณะการจ่ายไฟฟ้าอัตโนมัติหรือการควบคุมด้วยมือ”

๓.๑.๕ ประเด็นแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอกและแหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน และความน่าเชื่อถือ

นายสมเจตน์ สุดประเสริฐ ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เสนอความเห็นให้เพิ่มข้อมูลความน่าเชื่อถือของแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอก ในรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นของหัวข้อ (๑) แหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอก” ซึ่งแหล่งจ่ายไฟฟ้าดังกล่าวอาจมิได้มีเพียงระบบเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อการประเมินความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของแหล่งจ่ายไฟฟ้า เนื่องจากของสถานประกอบการแต่ละแห่งอาจตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีเสถียรภาพทางไฟฟ้าที่แตกต่างกัน

และเสนอความเห็นเพิ่มเติมให้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นในข้อ “(จ) ระยะเวลาที่สามารถปฏิบัติงานต่อเนื่องได้ทั้งในกรณี...” โดยแก้ไขเป็น “กรณีที่มีหรือไม่มีไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอก” หรือ “กรณีที่มีหรือไม่มีไฟฟ้าสำรองจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าฉุกเฉิน เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องยนต์ดีเซล (diesel generator) หรือเครื่องกำเนิดไฟฟ้าประเภทอื่น”

นายวิทิต เกษคุปต์ สอบถามประเด็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้า สามารถกระทำการจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าประเภทอื่นที่มิใช่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องยนต์ดีเซลได้หรือไม่

ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เสนอความเห็น ให้ใช้ถ้อยคำเดิม “เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องยนต์ดีเซล” เนื่องจากเป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่มีการใช้งานและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในระดับสากล

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุมถ้อยคำดังกล่าวนำมาจากเอกสารอ้างอิง IAEA SSG-20 ซึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซลเป็นเครื่องสำรองไฟฟ้าที่ใช้โดยทั่วไปในสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ จึงมีข้อมูลประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือ (reliability) ในการนำมาใช้งาน ซึ่งมีความสำคัญในการประเมินความปลอดภัย อย่างไรก็ตาม การสำรองไฟฟ้าสามารถกระทำการจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าประเภทอื่นได้

<u>มติที่ประชุม</u> แก้ไขตามความเห็นที่ประชุม

๓.๑.๖ ประเด็นในหัวข้อ "(๔) สายไฟฟ้าและการเดินสายไฟฟ้า"

ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ เสนอความเห็นให้จำแนกข้อ "รายละเอียดมาตรการที่นำมาใช้ในการแยกสายไฟฟ้าออกจากกัน" ให้ชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

(1) เพื่อคงรักษาความซ้ำซ้อน (redundancy)

(2) เพื่อมิให้สายไฟฟ้าเกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน

(3) เพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย

<u>มติที่ประชุม</u> แก้ไขตามความเห็นที่ประชุม

๓.๑.๗ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะประเด็นต่างๆ ดังนี้

(๑) นายวินัย เพชรบุรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สอบถามประเด็นเนื้อหาของร่างเกณฑ์พิจารณา บทที่ ๙ ระบบไฟฟ้า มีขอบเขตเนื้อหาและครอบคลุมแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายในและภายนอกเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ฯ ซึ่งต้องมีการพิจารณารายละเอียดถึงอุปกรณ์ วิธีการเดินสายไฟฟ้าและต้องมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับระบบอื่นๆ เช่น ระบบหล่อเย็น ด้วยหรือไม่อย่างไร

นอกจากนี้ นายวินัย เพชรบุรี สอบถามและให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมประเด็นการดำเนินการเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าต้องมีวิศวกรรับรองหรือไม่ เนื่องจากไม่มีรายละเอียดข้อมูลดังกล่าว

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม ดังนี้

■ เนื้อหาระบบไฟฟ้าในบทนี้มุ่งเน้นพิจารณาว่าระบบไฟฟ้าในภาพรวมที่ใช้ในสถานประกอบการเป็นอย่างไร มีระบบไฟฟ้าจากภายนอกอย่างไร มีการเดินระบบสายไฟฟ้า ขนาดสายไฟ การจำแนกแยกสายไฟถูกต้องตามประเภทและความต้องการใช้ไฟฟ้าของแต่ละระบบหรือไม่อย่างไร กรณีเกิดเหตุไฟฟ้าดับจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ระบบไฟฟ้ามีความน่าเชื่อถือเพียงพอหรือไม่ แต่มิได้ลงรายละเอียดถึงระบบไฟฟ้าที่เจาะจงจำแนกแต่ละระบบ เช่น ปั๊มน้ำในระบบหล่อเย็นต้องใช้ระบบไฟฟ้า ชนิดสายไฟประเภทใดเป็นต้น

■ ในการดำเนินการระบบไฟฟ้าต้องมีมาตรฐานและต้องมีการรับรองจากวิศวกรก่อนดำเนินการก่อสร้าง โดยรายละเอียดดังกล่าวจะปรากฏในการเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโครงสร้างอาคารรวมถึงการเดินสายไฟฟ้าของสถานประกอบการ

(๒) นายสมเจตน์ สุดประเสริฐ เสนอความเห็นให้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ อาทิเช่น ตู้ควบคุม Switching power supply หม้อแปลง มาตรฐานการติดตั้ง การป้องกันสายไฟจากอัคคีภัยเป็นอย่างไร เป็นต้น

(๓) ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ เสนอความเห็นให้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการเดินสายดิน (Grounding) และการป้องกันฟ้าผ่า (Lightning protection) ตามเอกสารอ้างอิง IAEA SSG-20

/(๔) ผศ.ดร.พรรณี แสงแก้ว...

(๔) ผศ.ดร.พรรณี แสงแก้ว เสนอความเห็นให้แก้ไขถ้อยคำ “แสดงรายละเอียด...” ที่ปรากฏในร่างเกณฑ์พิจารณาฯ แก้ไขเป็น “รายละเอียด...”

(๕) นายรุจจพัน เกตุกล่ำ และนางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ เสนอความเห็นให้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับแผนผังวงจรไฟฟ้าของระบบไฟฟ้า การใช้แผนภูมิหรือแผนผังประกอบการอธิบายให้สอดคล้องตามกฎกระทรวง

(๖) นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ ให้ข้อสังเกตและเสนอความเห็นให้อธิบายให้ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับมาตรฐานนำมาใช้ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ซึ่งอาจมีบางส่วนที่เหมือนและแตกต่างจากมาตรฐานอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมการรองรับการผลิตไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอก ซึ่งสถานประกอบการควรมีข้อมูลและมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานผลิตไฟฟ้าตลอดจนหน่วยงานสาธารณูปโภคในภูมิภาคที่ตั้งของสถานประกอบการว่ามีความเพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินงานของสถานประกอบการหรือไม่

(๗) ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ ให้ข้อสังเกตและสอบถามประเด็น มีการพิจารณานำเกณฑ์การยอมรับจากเอกสารอ้างอิง NUREG-1537 มาใช้ในจัดทำร่างเกณฑ์พิจารณาฯ บทที่ 9 หรือไม่ เนื่องจากมีรายละเอียดมากกว่า

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม ไม่ได้นำเกณฑ์การยอมรับจากเอกสารอ้างอิง NUREG-1537 มาใช้ในการจัดทำร่างเกณฑ์พิจารณาฯ เนื่องจาก เอกสารอ้างอิงดังกล่าวเป็นระบบเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่เน้นการใช้น้ำ (Light water) เป็นสารระบายความร้อน ซึ่งอาจมีการระบุค่าหรือเกณฑ์การยอมรับที่ไม่เหมาะสมกับเทคโนโลยีของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่อาจใช้สารระบายความร้อนชนิดอื่นๆ

(๘) นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ ให้ข้อสังเกตและเสนอความเห็นให้อธิบายความหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “ผลจากการเสื่อมสภาพตามเวลา (ageing effect)” ซึ่งปรากฏในบทนำให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้น

(๙) ฝ่ายเลขานุการ ให้ข้อสังเกตและสอบถามที่ประชุม ประเด็นหัวข้อในร่างเกณฑ์พิจารณาฯ ต้องจำแนกหัวข้อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงฯ หรือไม่ ซึ่งระบุไว้ดังนี้ “ระบบไฟฟ้าต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับระบบระบบไฟฟ้ากระแสตรงและกระแสสลับ และระบบไฟฟ้าฉุกเฉินที่ใช้ ระบบไฟฟ้าต่อเนื่อง ระบบความปลอดภัย ในการใช้แผนภูมิหรือแผนผังประกอบคำอธิบาย ซึ่งต้องอธิบายถึงการออกแบบและการทำงานของระบบไฟฟ้าต่อเนื่องทั้งกระแสตรงและกระแสสลับ การเชื่อมโยงกันระหว่างระบบปกติและระบบฉุกเฉิน รวมถึงความสามารถของต้นกำเนิดไฟฟ้าและเกณฑ์ความปลอดภัย”

นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ เสนอความเห็นการจำแนกหัวข้อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงอาจจะไม่ทำให้เกิดข้อสงสัย และให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับถ้อยคำอธิบายที่ใช้ในร่างเกณฑ์พิจารณาซึ่งเป็นถ้อยคำทางเทคนิคนั้น สามารถครอบคลุมหัวข้อตามกฎกระทรวงและสามารถสร้างความเข้าใจได้มากกว่าในทางปฏิบัติหรือไม่

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม หัวข้อในร่างเกณฑ์พิจารณาไม่ได้จัดเรียงหัวข้อตามกฎกระทรวงหรือเอกสารอ้างอิง IAEA SSG-20 แต่อธิบายครอบคลุมเนื้อหาระบบไฟฟ้าในบทที่ ๙

๓.๒ บทที่ ๒๐ การเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

ฝ่ายเลขานุการ เสนอร่างเกณฑ์พิจารณารายงาน PSAR บทที่ ๑๕ ให้ที่ประชุมพิจารณา ประกอบด้วยหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ดังนี้

๒๐.๑ แผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

(๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์กำหนดของการได้รับรังสีของผู้ปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉิน อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับการได้รับรังสี และประชาชนในพื้นที่ที่เกิดเหตุฉุกเฉิน

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระงับเหตุฉุกเฉิน และการประสานงาน

(๓) การจำแนกชนิดและลักษณะของเหตุฉุกเฉิน

(๔) การประกาศและการยุติเหตุฉุกเฉิน

(๕) การแจ้งต่อสำนักงานและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และคู่มือการปฏิบัติงาน ในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน

(๗) เครื่องมือและอุปกรณ์ในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน

(๘) การฟื้นฟูภายหลังจากการเกิดเหตุฉุกเฉิน

(๙) การฝึกอบรมและการฝึกซ้อมในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน

๒๐.๒ ในกรณีที่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ต้องมีการตรวจสอบแผนฉุกเฉินเป็นระยะเพื่อให้มั่นใจว่าแผนฉุกเฉินสามารถใช้ได้

ประเด็นรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นและเกณฑ์การยอมรับรายงาน PSAR บทที่ ๒๐

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาอย่างกว้างขวาง โดยมีข้อคิดเห็นเสนอแนะและสอบถามประเด็นต่างๆ ดังนี้

๓.๒.๑ ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ ให้ข้อสังเกต “ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง” มีการอ้างถึงภาคผนวก ๒ ข้อใด และเสนอให้ระบุชื่อกฎกระทรวงที่ออกตามความมาตรา ๙๑ ให้ชัดเจน

นายวินัย เพชรบุรี ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑ ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ จำนวน ๒ ฉบับ การจัดทำร่างเกณฑ์พิจารณาฯบทที่ ๒๐ ได้มีการพิจารณาเนื้อหาและรายละเอียดให้สอดคล้องตามกฎกระทรวงที่ออกตามความมาตรา ๙๑ ดังกล่าวหรือไม่

นายไชยยศ สุนทราภา ผู้เสนอร่างเกณฑ์พิจารณาฯ ชี้แจงในที่ประชุม กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑ ข้างต้น ปัจจุบันเป็นกฎกระทรวงความมั่นคงปลอดภัยทางรังสี และกฎกระทรวงการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ซึ่งใช้กรณีปกติ จึงอาจไม่สามารถนำมาใช้ในกรณีเหตุฉุกเฉินได้ นอกจากนี้ ยังมิได้ประกาศใช้กฎกระทรวงที่เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีโดยตรง จึงยังไม่สามารถระบุกฎกระทรวงดังกล่าวได้

๓.๒.๒ ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเกณฑ์การยอมรับซึ่งนำมาจากเอกสารอ้างอิง NUREG-1537 และนำมาจากกฎหมายอื่นๆ ผสมกัน และเสนอความเห็นให้มีการแก้ไขโดยกำหนดทิศทางการจัดร่างเกณฑ์การพิจารณาฯ ทั้งหมด ๒๐ บทให้ไปแนวทางเดียวกัน เนื่องจากมีทั้งแบบกำหนดรายละเอียดข้อมูลแบบคร่าว ๆ และแบบกำหนดให้ต้องแสดงข้อมูลอย่างไร เป็นต้น

/ประเด็นสอบถาม...

ประเด็นสอบถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในหัวข้อ ๒๐.๑(๑) มีดังนี้

๓.๒.๓ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ เสนอความเห็นให้แก้ไข “ผู้ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องกำหนดพื้นที่วางแผนฉุกเฉิน (emergency planning zone หรือ EPZ)” ที่ปรากฏในรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็น หัวข้อ ๒๐.๑(๑) แก้ไขเป็น “ผู้ขอรับใบอนุญาตสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องกำหนดพื้นที่...”

๓.๒.๔ นายวิทิต เกษคุปต์ สอบถามประเด็นระยะจากสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามที่ปรากฏในตารางในหัวข้อ ๒๐.๑(๑) เป็นระยะจากตำแหน่งใด

นายไชยยศ สุนทราภา ชี้แจงในที่ประชุม ระยะดังกล่าวเป็นระยะจากขอบรั้วของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เนื่องจากสถานประกอบการทางนิวเคลียร์บางแห่งอาจมีพื้นที่ขนาดใหญ่ การกำหนดระยะจากจุดศูนย์กลางเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์อาจอยู่ภายในพื้นที่ของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เสียเอง ดังนั้นจึงกำหนดเป็นระยะจากขอบรั้วของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ประเด็นสอบถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในหัวข้อ ๒๐.๑(๒) มีดังนี้

๓.๒.๕ นายวินัย เพชรบุรี ให้ข้อสังเกตถ้อยคำ “แผนฉุกเฉินต้องอธิบายถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” ในหัวข้อ ๒๐.๑(๒) และเสนอให้อธิบายระบุให้ชัดเจนมากขึ้น

นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ให้ข้อสังเกตและสอบถามเพิ่มเติมถ้อยคำ “แผนฉุกเฉินต้องปรากฏหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนฉุกเฉินของรัฐบาล หน่วยราชการ ส่วนท้องถิ่น” หมายความว่าอย่างไร

นายไชยยศ สุนทราภา ผู้เสนอร่างเกณฑ์พิจารณาฯ ชี้แจงในที่ประชุม หมายถึงต้องมีความสอดคล้องกันกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๓.๒.๖ ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ เสนอความเห็นให้มีการอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ที่เกี่ยวข้องในการระงับเหตุฉุกเฉินให้ชัดเจนมากขึ้น

นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับงบประมาณการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ และเสนอความเห็นเพิ่มเติมให้มีการนำแผนของหน่วยงานป้องกันสาธารณภัย (ปภ.) และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมาพิจารณาเป็นองค์ประกอบเพิ่มเติมให้สอดคล้องกัน

๓.๒.๗ ประเด็นถ้อยคำ “บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงานต้องระบุด้วยชื่อจริงนามสกุลจริง” ในหัวข้อ ๒๐.๑(๒)

นายวินัย เพชรบุรี สอบถามการระบุชื่อจริงนามสกุลจริงมีเหตุผลและวัตถุประสงค์ใด เหตุใดจึงไม่ระบุเป็นตำแหน่ง เนื่องจากบุคลากรภายในหน่วยงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่หรือเปลี่ยนแปลงหน่วยงานได้

นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม การใช้ชื่อจริงนามสกุลจริง ต้องอธิบายให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้าใจชัดเจนและต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ นอกจากนี้ กฎหมายมีอำนาจกำหนดให้บุคคลตามรายชื่อดังกล่าวเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่

ดร.ธีรพัทธ์ มานุวงศ์ วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ เสนอความเห็นในที่ประชุม การระบุชื่อจริงนามสกุลจริงดังกล่าวเป็นการระบุภายในสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กำหนดบุคคลไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนสร้างความเข้าใจและสร้างตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งสามารถติดต่อประสานงานกับบุคลากรผู้มีหน้าที่ระงับเหตุฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที และต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอหากมีการเปลี่ยนแปลง

/๓.๒.๘ ประธาน...

๓.๒.๘ ประธาน เสนอความเห็นให้แก้ไขถ้อยคำ “หน่วยงานภายใน” ในเกณฑ์การยอมรับของหัวข้อ ๒๐.๑(๒) แก้ไขเป็น “หน่วยงานภายในสถานประกอบการทางนิวเคลียร์”

๓.๒.๙ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ให้ข้อสังเกตและสอบถามประเด็นถ้อยคำ “แผนฉุกเฉินต้องอธิบายการเตรียมการและข้อตกลงต่างๆ ที่ได้รับการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานท้องถิ่น” หมายความว่าอย่างไร

นายไชยยศ สุนทราภา ชี้แจงในที่ประชุม หมายถึง สถานประกอบการควรมีการแสดงหลักฐานความร่วมมือหรือข้อตกลงกับหน่วยงานท้องถิ่นที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นการยืนยันว่าหากเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีจักมีความร่วมมือและประสานงานในการป้องกันและบรรเทาภัยร่วมกันกับจากหน่วยงานบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่นั้นๆ

๓.๒.๑๐ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ เสนอแนะให้แก้ไขเกณฑ์การยอมรับในหัวข้อ ๒๐.๑(๒) โดยจัดกลุ่มของเครื่องปฏิกรณ์ที่มีลักษณะเดียวกันให้สอดคล้องอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน เช่น กรณีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยมีกำลังตั้งแต่ ๑๐๐ กิโลวัตต์ (ความร้อน) เป็นต้น

ประเด็นสอบถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในหัวข้อ ๒๐.๑(๓) มีดังนี้

๓.๒.๑๑ ประธาน เสนอแนะให้แก้ไขรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นในข้อ ๒๐.๑(๓) ดังนี้

ข้อความเดิม “แผนฉุกเฉินต้องจัดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีตาม ๔ ระดับ ดังนี้”
แก้ไขเป็น “แผนฉุกเฉินต้องจัดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ดังนี้”

ระดับ ๑ เหตุแจ้งเตือน ...
ระดับ ๒ เหตุพื้นที่ปฏิบัติงานทางนิวเคลียร์และรังสี ...
ระดับ ๓ เหตุฉุกเฉินในพื้นที่ตั้งสถานประกอบการ ...
ระดับ ๔ เหตุฉุกเฉินสาธารณะ ...

ผศ.ดร.พรรณี แสงแก้ว เสนอความเห็นเพิ่มเติมให้แก้ไขถ้อยคำระดับของเหตุฉุกเฉินที่ปรากฏในตารางของหัวข้อ ๒๐.๑(๒) ให้สอดคล้องกับระดับข้างต้น

๓.๒.๑๒ นายวิทิต เกษคุปต์ สอบถามประเด็นถ้อยคำ “หน่วยงานตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายถึงหน่วยงานใด

นายไชยยศ สุนทราภา ชี้แจงในที่ประชุม หน่วยงานดังกล่าวคือหน่วยงานภายในสถานประกอบการซึ่งมีหน้าที่ตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นลำดับแรก

๓.๒.๑๓ ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ เสนอความเห็นให้แก้ไขถ้อยคำในเกณฑ์การยอมรับในข้อ ๒๐.๑(๓) ข้อความเดิม “เหตุฉุกเฉินแต่ละประเภท” แก้ไขเป็น “เหตุฉุกเฉินแต่ละระดับ”

๓.๒.๑๔ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ให้ข้อสังเกตถ้อยคำ “การได้รับคำขู่วางระเบิด” ที่ปรากฏในตารางของหัวข้อ ๒๐.๑(๒) จัดเป็นเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี หรือจัดเป็นเหตุด้านความมั่นคงปลอดภัย หรือไม่

ประเด็นสอบถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในหัวข้อ ๒๐.๑(๗) มีดังนี้

๓.๒.๑๕ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ให้ข้อสังเกตรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็น “แผนฉุกเฉินต้องอธิบายถึงศูนย์สนับสนุนในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน” ซึ่งปรากฏอยู่ในหัวข้อ “๒๐.๑(๗) เครื่องมือและอุปกรณ์ในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน” และเสนอแนะให้จัดอยู่ในหมวดหมู่ที่สอดคล้องกัน และให้ข้อสังเกตในเกณฑ์การยอมรับ “เครื่องมือและอุปกรณ์ที่โรงพยาบาลซึ่งสถานประกอบการมีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร” อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

ประเด็นสอบถาม ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในหัวข้อ ๒๐.๑(๙) มีดังนี้

๓.๒.๑๕ นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ ให้ข้อสังเกตการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมของบุคลากรในการระงับและและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ซึ่งมีทั้งบุคลากรภายในและภายนอกสถานประกอบการ อาทิเช่น เจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาลและกู้ภัย บุคลากรสายสนับสนุนทางการแพทย์ ตำรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นต้น โดยการกำหนดการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมดังกล่าวจักสามารถบังคับกับบุคลากรภายนอกสถานประกอบการในทางปฏิบัติได้หรือไม่ และบุคลากรข้างต้นต้องมีความรู้ความสามารถระดับใด

<u>มติที่ประชุม</u> แก้ไขถ้อยคำและเพิ่มคำอธิบายให้ชัดเจนมากขึ้นตามความเห็นและข้อสังเกตที่ประชุม

<u>ระเบียบวาระที่ ๔</u> **เรื่องอื่นๆ**

๔.๑ (วาระต่อเนื่อง) เครื่องโทคาแมค (Tokamak) ของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงให้ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับความเป็นมาและข้อมูลเบื้องต้นของเครื่องโทคาแมคของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.) โดยอ้างอิงข้อมูลจากการประชุมร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อขอข้อมูลสำหรับการพิจารณาอนุญาตเครื่องโทคาแมคดังกล่าวอย่างไร สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๑ ความเป็นมาเครื่องโทคาแมค

เครื่องโทคาแมคของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.) ชื่อ Thailand Tokamak-1, TT-1 ผลิตและนำเข้ามาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเครื่องรุ่น Type HT-6M เป็นเครื่องรุ่นเก่าที่สถาบันวิจัย ASIPP แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนบริจาคให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาและควบคุมพลาสมา มิได้มีจุดประสงค์เพื่อการเกิดปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชัน

๔.๑.๒ พลาสมาคืออะไร

พลาสมาคือ สถานะที่ ๔ ของสสาร ซึ่งประกอบด้วย ของแข็ง ของเหลว ก๊าซ และพลาสมา ซึ่งพลาสมาเกิดจากการที่สสารได้รับพลังงานสูงจนทำให้อิเล็กตรอนซึ่งอยู่ชั้นวงนอกของนิวเคลียสกลายเป็นประจุอิสระ โดยพลาสมาเป็นสถานะตั้งต้นในปฏิกิริยาฟิวชันที่เกิดขึ้นในดวงอาทิตย์ เป็นต้น ทั้งนี้ ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชันที่ใช้ในการศึกษาวิจัยโดยทั่วไปคือ Deuterium ทำอันตรกิริยากับ Tritium เกิดเป็นอนุภาครังสีแอลฟา อนุภาคนิวตรอน และปลดปล่อยพลังงานประมาณ ๑๗.๖ MeV

/๔.๑.๓ เครื่อง Thailand Tokamak-1...

๔.๑.๓ เครื่อง Thailand Tokamak-1 (TT-1) สามารถเกิดปฏิกิริยาฟิวชันได้หรือไม่

เครื่องโทคาแมค Thailand Tokamak-1 ไม่สามารถทำให้เกิดปฏิกิริยาฟิวชันได้ เนื่องจากพลังงานไม่สูงเพียงพอที่จะทำให้เกิดการหลอมรวมระหว่าง Deuterium และ Tritium ได้ และมิได้รับอนุญาตให้เติมสารตั้งต้น Deuterium และ Tritium ในเครื่องโทคาแมคดังกล่าว โดยการควบคุมพลาสมาอาศัยการเหนี่ยวนำของสนามแม่เหล็กภายในเครื่องโทคาแมค

๔.๑.๔ แผนการดำเนินการของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (สทน.)

- ๑๕ ก.ค.๒๕๖๑ สถาบันวิจัย ASIPP บริจาคให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ
- ๒๔ เม.ย.๒๕๖๒ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติลงนามข้อตกลงร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายการผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) สำหรับการวิจัยเทคโนโลยีพลาสมาและฟิวชัน
- ๑ ต.ค.๒๕๖๓ เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคาร ณ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ อ.องครักษ์ จ.นครนายก
- ๑ มี.ค.๒๕๖๔ เริ่มต้นการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์เครื่อง Thailand Tokamak-1 ณ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ อ.องครักษ์ จ.นครนายก
- เดือน ธ.ค. ๒๕๖๕ คาดการณ์เริ่มต้นการเดินเครื่องโทคาแมค Thailand Tokamak-1

๔.๑.๕ แผนพัฒนาเทคโนโลยีพลาสมาและฟิวชัน ๒๐ ปี

- เฟส ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ศึกษาวิจัยเครื่องโทคาแมค TT-1 พัฒนาบุคลากร
- เฟส ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) พัฒนาผลิตเครื่องโทคาแมคภายในประเทศไทย
- เฟส ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๐-๒๕๗๕) พัฒนาศึกษาวิจัยการเกิดปฏิกิริยาฟิวชันในประเทศไทย
- เฟส ๔ (พ.ศ. ๒๕๗๕-๒๕๘๐) พัฒนาศึกษาวิจัยการเกิดปฏิกิริยาฟิวชันระหว่างประเทศ

๔.๑.๖ ปริมาณรังสีที่เกิดขึ้นจากการเดินเครื่องโทคาแมค

จากผลการคำนวณของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ พบว่า ปริมาณรังสี ณ ตำแหน่งสัมผัสหน้าต่างของห้องควบคุมที่เกิดขึ้นจากการเดินเครื่องโทคาแมคที่พลังงาน ๒๐๐ eV มีค่าประมาณ 0 μSv/hr และที่พลังงานสูงสุด ๒๘๐๐ eV มีค่าประมาณ $๔.๒x๑๐^{-๑๖}$ μSv/hr ไม่เกินค่าความปลอดภัยทางรังสี นอกจากนี้ การปลดปล่อยรังสีมิได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่ามีความปลอดภัยเพียงพอ

๔.๑.๗ การพิจารณาอนุญาตเครื่องโทคาแมค TT-1

เนื่องจากเครื่อง Thailand Tokamak-1 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยพลาสมา และพลังงานไม่เพียงพอที่ทำให้เกิดปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชันได้ อีกทั้งมิได้อนุญาตให้เติมสารตั้งต้น Deuterium และ Tritium ซึ่งการใช้งานเครื่องโทคาแมคดังกล่าวก่อให้เกิดรังสีเท่านั้น จึงจัดอยู่ประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีประเภทแจ้งครอบครอง

ที่ประชุมได้มีการสอบถามและให้ข้อสังเกตประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) นายวิทิต เกษคุปต์ สอบถามเครื่องโทคาแมคนี้จะมีการดำเนินการเมื่อใด และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติต้องมีการตรวจสอบหรือไม่

/ดร.พีรวุฒิ...

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติได้มีการส่งบุคลากรเพื่อศึกษาการประกอบชิ้นส่วนเครื่องโทคาแมคดังกล่าว ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน และอยู่ระหว่างการจัดส่งมาประเทศไทย เพื่อประกอบชิ้นส่วน ณ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ อ.องครักษ์ จ.นครนายก

นายสมเจตน์ สุดประเสริฐ เสนอความเห็นเพิ่มเติม สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีการตรวจสอบโดยอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกลุ่มเครื่องกำเนิดรังสี กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

(๒) ประธาน สอบถามสถานะการพิจารณาอนุญาตเครื่องโทคาแมค และได้มีการรายงานผลหรือไม่ อย่างไร

นายรุจจพัน เกตุกล่ำ เสนอความเห็นในประชุม ได้มีการพิจารณาอนุญาต โดยจัดเป็นเครื่องกำเนิดรังสีประเภทแจ้งครอบครอง และมีการรายงานแจ้งต่อสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติโดยคาดการณ์เริ่มการทดสอบการเดินเครื่องโทคาแมคในเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งกองตรวจสอบนิวเคลียร์และรังสีและกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสีจะได้มีการประสานงานตรวจสอบร่วมกัน

(๔) นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ สอบถามประเด็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้พิเศษสำหรับการตรวจสอบเฉพาะเครื่องโทคาแมคดังกล่าว หรือไม่อย่างไร และเสนอแนะให้มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรในการตรวจสอบเครื่องปฏิกรณ์ฟิวชัน

นายสมเจตน์ สุดประเสริฐ เสนอความเห็น สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีการตรวจสอบเครื่องซินโครตรอน เครื่องไซโครตรอน และเครื่องกำเนิดรังสีประเภทต่างๆ เป็นต้น บุคลากรกลุ่มเครื่องกำเนิดรังสี มีความรู้และมีประสบการณ์ในการตรวจสอบเพียงพอ

(๕) นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ สอบถามประเด็นของเสียที่อาจเกิดขึ้นจากปฏิกิริยาฟิวชัน

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ ชี้แจงในที่ประชุม ของเสียที่เกิดขึ้นจากการปฏิกิริยาฟิวชัน คือ Tritrium ซึ่งเป็นสารรังสีที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาฟิวชันโดยมีคุณสมบัติทางกายภาพเช่นเดียวกับ Hydrogen อย่างไรก็ตาม ยังมิได้มีผลการศึกษาในระยะยาวที่เป็นหลักฐานชัดเจนว่าส่งผลกระทบอย่างไร

นายรุจจพัน เกตุกล่ำ เสนอความเห็นเพิ่มเติม เนื่องจากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฟิวชันอยู่ในขั้นตอนการศึกษาวิจัยจึงยังมิได้มีการกำหนดการกำกับดูแลไว้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ได้มีแผนการจัดทำแนวทางในการกำกับดูแลเครื่องปฏิกรณ์ฟิวชันหากมีการพัฒนาใช้งานในเชิงพาณิชย์

(๖) นายพูลสุข พงษ์พัฒน์ ให้ข้อสังเกตการศึกษาวิจัยเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฟิวชันในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ใด และคุ้มค่ากับงบประมาณในการศึกษาวิจัยในประเทศไทยหรือไม่

ดร.พีรวุฒิ บุญสุวรรณ เสนอความเห็น แผนดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยนิวเคลียร์แห่งชาติในเบื้องต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากร แต่การศึกษาวิจัยปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชันหลักอาจเป็นการศึกษาวิจัยภายใต้ความร่วมมือ ณ สถาบันวิจัยในสหภาพยุโรป

/ผศ.ดร.พงษ์แพทย์...

ผศ.ดร.พงษ์แพทย์ เพ่งวาณิชย์ เสนอความเห็นเพิ่มเติม แผนการศึกษาวิจัยของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ เป็นการศึกษาและสร้างบุคลากรเพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการ วิธีการควบคุมพลาสมาและเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฟิวชันในประเทศไทย ซึ่งหากการพัฒนาเทคโนโลยีฟิวชันในต่างประเทศมีความก้าวหน้าในเชิงพาณิชย์ ประเทศไทยจักมีบุคลากรที่มีความรู้สามารถรองรับการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ผลพลอยได้จากการศึกษาวิจัย เช่น อุปกรณ์เครื่องมือที่พัฒนาในระบบ สามารถนำมาใช้และเป็นประโยชน์ในอุตสาหกรรมอื่นๆ ในประเทศไทยได้ นอกจากนี้ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติได้มีการลงนามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆในประเทศไทย จำนวน ๑๗ มหาวิทยาลัย เพื่อสร้างองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยร่วมกัน

<u>ที่ประชุมรับทราบ</u>

๔.๒ ประธานนัดประชุมครั้งถัดไป วันพฤหัสบดีที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๖

<u>ที่ประชุมรับทราบ</u>

ประธานกล่าวปิดประชุม

<u>เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.</u>

(นายศึกษิต แสงแก้ว)
นักนิวเคลียร์ฟิสิกส์ชำนาญการพิเศษ
ผู้จดรายงานการประชุม
ผู้ช่วยเลขานุการ

(นายไชยยศ สุนทราภา)
วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจสอบรายงานการประชุม
ผู้ช่วยเลขานุการ

(นายรุจจพัน เกตุกล่ำ)
ผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี
ผู้ตรวจสอบรายงานการประชุม
อนุกรรมการและเลขานุการ